

SOBOTA – příkázání pro všechny?

V kterémkoli čase, když Bůh na Zemi působil obzvláštním způsobem skrze Svého Ducha, vyvstala v srdcích Jeho dětí žádost, žít podle Božího Slova a činit všecko, co On přikázal. Tu touhu v lidech probouzí Duch Boží, protože mají vážnost ke zvěstovanému Slovu. Skoro vždycky se vynořily stejné biblické otázky, o nichž se rozcházela mínění.

V našem pojednání jde o vyložení biblického stanoviska o sobotě, a nikoliv o náhled a učení určitého směru víry. Proto se také držíme výhradně toho, co je psáno v celkovém svědectví Bible. Zaprvé musíme vzít na vědomí, kdy, pro koho a k jakému účelu nějaké Boží učení a nařízení bylo dáno. Do pojednání je též nutné zahrnout pokud možno všechna místa, která patří k jednomu tématu.

Po dokonání stvořitelského díla Bůh sedmého dne odpočíval. *„I požehnal Bůh dni sedmému a posvětil ho; nebo v něm odpočinul Bůh ode všeho díla svého, které byl stvořil, aby učiněno bylo.“* (1.Moj.2:3).

Přes důraz, který byl na sedmý den kladen, uplynulo asi dva tisíce let od Adama přes Enocha, Noé, Abrahama až k vydání Zákona, během nichž o sobotě nebyla ani zmínka.

Teprve při vydání Zákona Bůh ten Pán sobotu přikázal: *„Pomni na den sobotní, abys jej světil. Šest dní pracovati budeš, a dělati všecko dílo své; Ale dne sedmého je svátek - odpočinutí Pána tvého Boha. Nebudeš dělati žádného díla... nebo v šesti dnech učinil Pán nebe a zemi, moře a všecko co v nich je, a odpočinul dnes sedmého; proto požehnal Pán dne sobotního a posvětil ho.“* (2.Moj.20:8-11).

V 2.Moj.31:12-17 je církvi Izraele sobota přikázána třikrát: *„...avšak sobot mých ostříhati budete. Nebo to znamením je mezi mnou a vámi pro všechna vaše pokolení,*

aby známo bylo, že já jsem Pán, který vás posvěcuji... Proto ostříhati budou synové Izraelští soboty, tak aby světili sobotu po pokoleních svých smlouvou věčnou. Mezi mnou a syny Izraelskými za znamení je na věčnost...“ Jak vidíme, Pán lid Svě smlouvy ohledně soboty zvlášť zavázal.

Bůh ten Pán lidu Izraelskému nařídil slavit sedmý den v týdnu jako posvěcující den odpočinku. ON též určil sedmý rok jako „sobotní rok“ - rok odpočinutí pro Izrael: *„Šest let osívati budeš zemi svou, a shromažďovati úrodu její; Sedmého pak léta ponecháš jí, až odpočine, aby jedli chudí lidu tvého...”* (2.Moj.23:10-11). Právě tak Bůh Svému Izraelskému lidu smlouvy nařídil padesátý rok jako „spásný rok“ (milostivé léto – podle Kral. př. Bible). Po uplynutí sedmkrát sedmi let mělo následovat milostivé léto. V den smíření se mělo troubit na pozouny: *„Sečteš také sobě sedm téhodnů let, totiž sedmkrát sedm let, tak aby čas sedmi téhodnů učinil tobě čtyřicet devět let. Tedy dáš troubiti troubou vesele všude sedmého měsíce v desátý den; v den očišťování dáš troubiti troubou po vší zemi vaší. I posvětíte léta padesátého, a vyhlásíte svobodu v zemi té všem obyvatelům jejím. Léto milostivé toto budete míti, abyste se navrátili jeden každý k statku svému, a jeden každý k čeledi své zase přijde.“* (3.Moj.25:8-11). Ten sedmý den, sedmý rok a potom milostivý rok měl pro Izrael zvláštní význam.

Jak jsme viděli, Bůh ten Pán Svůj starozákonní lid smlouvy zavázal na sobotu zcela zvláštním způsobem. Pán Ježíš využil každé příležitosti, aby v sobotu mluvil k těm, kteří se shromáždili k pobožnosti. ON sám sobotu dodržel a světil, ale také v sobotu zachraňoval a uzdravoval, protože On je Pánem soboty (Luk.6:5) a člověk nebyl stvořen pro sobotu, ale sobota pro lidi (Mar.2:27-28). Proto mohli i v sobotu vytáhnout vola nebo ovci ze studny, když tam spadli (Luk.14:5). Také apoštolové v sobotu využívali každé příležitosti ke zvěstování Slova (Sk.17:2; 18:4).

Sabat znamená „odpočinek“, jako Šalom znamená „pokoj -mír“. Bůh odpočinul po dokonané stvořitelské práci, a ty Svě vede po dokonaném spasení do Svého odpočinutí, totiž do pokoje s Bohem skrze Ježíše Krista, našeho Pána. Leč lid Izraele, jemuž vlastně byl zákon nařízen a ta zaslíbení určena (Řím.9:4), nepoznal duchovní význam nastíněného sedmého dne. Tak praví Pán: „...lid tento bloudí srdcem, a nepoznali cest mých. Jimž jsem přísahal v hněvu svém, že nevejdou v odpočinutí mé.“ (Ž.95:10-11).

Všechn lid Izraele, který sobotu „výsostně a svatě“ dodržoval, musel být pokárán: „Ale oni vzpurní byli, a zarmucovali Ducha svatého jeho; pročez obrátil se jim v nepřítele“ (Iz.63:10). Avšak na menšinu, která nesetřvala v nevíře a v neposlušnosti se vztahuje: „Jako když hovádko do údolí sestupuje, tak Duch Pána poznenáhlu vedl lid svůj...“ (...do odpočinutí, dodává něm. př. Bible). (V.14)

V dopise Židům v 3. a 4. kapitole je tématu pravého sobotního odpočinutí věnován velký prostor, a sice s odvoláním na Žalm 95 a při porovnávání se starozákonním lidem smlouvy. Citujeme z Nového zákona: „Proto jak praví Duch svatý: Dnes, uslyšeli-li byste hlas jeho, nezaturzujte srdcí svých... Tito vždycky bloudí srdcem a nepoznávají cest mých“ (Žid.3:7+10). Z důvodu své nevíry a neposlušnosti nemohli, přestože sobotu dodržovali, vejít do Božího odpočinutí. Proto je ve 4. kapitole psáno: „Bojme se tedy, aby snad opustě zaslíbení o vejítí do odpočinutí jeho neopozdil se někdo z vás. Nebo i nám zvěstováno jest jako i oněm, ale neprospěla jim řeč slyšená, nepřipojená k víře... Neboť ucházíme do odpočinutí my, kteří jsme uvěřili jak Bůh řekl... trvá-li tedy možnost, aby někteří do odpočinutí vešli... tak Bůh určuje jiné ‚dnes‘ ‚den spásy‘ (Iz.49:8; 2.Kor.6:2) – Dnes skrze Davida, po takovém času pravě, (jak řečeno jest): Dnes uslyšíte-li hlas jeho, nezaturzujte srdcí svých. Nebo byť byl Jozue v odpočinutí je uvedl,

nebyl by potom mluvil o jiném dni. A tak zůstává svátek (sobotní odpočínutí) lidu Božímu“ (Žid.4:1-10). Nestojí tu nic o „odpočínku v sobotu“, nýbrž o sobotním odpočínutí a to je odpočínutí v Bohu. Jak totiž Bůh odpočinul od stvořitelského díla, tak všechny děti Boží po dokonaném díle spasení odpočívají v NĚm.

V Žid.8:7 čteme: „Kdyby ta první (smlouva) byla bez úhony, nebylo by hledáno místo druhé“. A je rovněž psáno: „Zákon zajisté máje stín budoucího dobrého a ne sám obraz těch věcí, jednostejnými oběťmi, které po všecha léta oběťují, nikdy nemůže přistupujících dokonalých učiniti.“ (Žid.10:1). Ježíš, náš Spasitel byl tou odpovědí; jen skrze Něho samotného dosáhneme cíle.

ON volá všechny: „Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste, a já vám odpočínutí dám. Vezměte jho mé na sebe a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem a naleznete odpočínutí duším svým.“ (Mat.11:28-29).

Na počátku novozákonní církve chtěli bratři, kteří uvěřili, žít i v čase milosti dále podle nařízení zákona. Došlo na otázku, co má být nařízeno věřícím z národů, aby to zachovávali. K tomu čteme ve Sk.15:19+20: „Proto já tak soudím, aby nebyli kormoucení ti, kteří se z pohanů obracejí k Bohu, ale aby jim napsáno bylo, ať se zdržují od poskvrn modl, a smilstva, a toho, co je udávené, a od krve.“ Z 28. verše jasně vyplývá, že se při tomto rozhodnutí nejedná o mínění apoštolů a starších, ale jak je psáno: „Vidělo se Duchu svatému i nám, žádného více na vás břemene neuzkládati, kromě těchto věcí potřebných...“

Řím.14:5 Pavel píše: „Nebo někdo rozsuzuje mezi dnem a dnem, a někdo soudí každý den. Jeden každý ve svém smyslu ujištěn buď.“ (Podle něm. př. Bible: „Někteří dělají rozdíl mezi dny, zatímco pro druhého jsou všechny dny stejné. Každý nechť podle svého smýšlení dojde k pevnému přesvědčení!“). Kdyby to mělo být pro věřící z národů nutné, uložili by apoštolové jistý den. Avšak

Pavel to nechává na svobodném rozhodnutí jednoho každého a pokračuje: „*Kdo dnů šetří, Pánu šetří*“ (Řím.14:6). A kdo to činí Pánu, ten nechá všechny ostatní na pokoji.

V učení apoštolů (Sk.2:42) zcela zjevně nebylo o dodržování nějakého dne nic stanoveno. Přestože Pavlovy dopisy byly čteny věřícími Židy a pohany onoho času, on na tom netrval, aby byla dodržována sobota. Pro Židy to bylo tak jako tak samozřejmostí. I ty slavnosti pro ně zůstaly zachovány s novozákonním významem. Tak si Pavel pospíšil, aby na oslavu Letnic byl v Jeruzalémě (Sk.20:16).

V Novém zákoně se již nejedná o jeden den v týdnu, nýbrž o trvalý pokoj s Bohem a věčné odpočinutí v Bohu. Bohu nejsme blízko a posvěcení pouze jeden den, ale navždy. ON si v nás učinil příbytek a koná dílo milosti. Tak jsme od našeho vlastního díla odpočinuli a stále odpočíváme v živém Bohu. Proto je „sobotní odpočinutí“ a nikoliv „odpočívání v sobotu“. V první smlouvě člověk potřeboval tělesně odpočívát, v Nové smlouvě má každého dne duchovní odpočinutí pro duši. Od zavedení toho ustanovení mohl každý v sobotu odpočívát. Avšak jedná se o opravdové odpočinutí a pokoj v Bohu skrze Ježíše Krista, našeho Pána.

Po založení novozákonní církve není ani jediný odkaz na to, že by apoštolové přikazovali dodržovat sobotu podle starého způsobu. Naopak: Pavel veden Duchem svatým píše následující slova napomenutí: „*Proto vás žádný nesud' pro pokrm aneb pro nápoj, aneb ze strany svátku, neb novměsíce, aneb sobot.*“ (Kol.2:16-18). Tento text je velice poučný, obzvláště to „žádný vás nesud'“. Není to tak, že ti, kteří svou spásu učinili závislou na svěcení soboty, odsuzují ty druhé? Oni jim upírají spásu v Kristu a dokonce je přisuzují antikristovi. Ale věřícím z národů na základě Písma nesmí být přikazována obřízka (Gal.6:15-16 aj.), ani slavení soboty.

Že Pán Ježíš učil a zvěstoval království Boží v synagogách a v chrámu v sobotu, je všeobecně známo. Také apoštolové, obzvláště Pavel, využívali v den shromáždění příležitosti, kázat lidem Boží Slovo. Pavel kázal v Efezu dva roky, nejprve v synagogách, potom ale také ve veřejných posluchárnách (Sk.19:8). Evangelium můžeme zvěstovat jak v sobotu, tak v neděli a každý den v týdnu.

Až uplyne čas milosti pro novozákonní církev, začne nová epocha ve spojení s Izraelem; pak budou na Zemi platit určená Boží nařízení pro tu dobu vzhledem ke královskému panování. Tak je psáno v Iz.66:23: „*I stane se, že od novměsíce do novměsíce, od soboty do soboty přicházeti bude všeliké tělo, aby se klanělo přede mnou, praví Pán.*“ A také: „*I stane se, že kdokoli pozůstane ze všech národů, které by přitáhly proti Jeruzalému, přicházeti budou z rok do roka klaněti se králi Pánu zástupů a slaviti slavnost stánků.*“ (Zach.14:16).

Splní se i to, co Bůh ten Pán ustanovil pro epochu tisíciletého království, neboť je napsáno: „*Amen zajisté pravím vám, dokud nepomine nebe a země, jediná literka aneb jeden puntík nepomine ze zákona, až se všechny věci stanou.*“ (Mat.5:18).

Neděle

V Novém zákoně není žádný výhradní příkaz slavit neděli, nebo sobotu nahradit nedělí. V Bibli nalézáme označení jen sedmého dne v týdnu, totiž sobotu. Jiný den není nazván jménem. Potom se jen říká: „*Prvního dne po sobotě*“, eventuálně „*prvního dne v týdnu*“ atd. (Jan 20:1). Názvy dnů týdne různými jmény jsou pohanského původu, také „den slunce“ (podle něm. Sonntag - den slunce) – neděle. Ale nám se jedná jen o Boží význam „posledního“ a „prvního“ dne v týdnu podle Písma svatého; ty ostatní přenecháváme tomu, který bude soudit spravedlivě.

Evangelia jednoznačně svědčí o vzkříšení Pána Ježíše v prvním dnu týdne, event. dnu po sobotě: „*Když Ježíš ráno prvního dne po sobotě vstal...*“ (Mar.16:9, podle něm. př. Bible). Význam „prvního dne“ v týdnu byl předstíněn již ve Starém zákoně. V tomtéž dni se zjevil Vzkříšený Pán těm Svým: „*A aj, dva z nich šli toho dne do městečka, které bylo vzdáleno od Jeruzaléma honů šedesáte, jehož jméno Emauz.*“ (Luk.24:13). ON s nimi měl biblickou hodinu zahrnující celý Starý Zákon od Mojžíše přes Žalmy a proroky a otevřel jim mysl pro porozumění Písmu. V prvním dni týdne se stalo: vzkříšení; proběhla cesta do Emauz s učedníky; příchod do domu; lámání chleba, podle toho Jej učedníci poznali (Luk.24:13-35)), a večer navštívil ten Vzkříšený své učedníky: „*Když pak byl večer toho dne, který jest první po sobotě a dveře byly zavřeny, kde byli učedníci shromážděni, pro strach židovský, přišel Ježíš a stál uprostřed, a řekl jim: Pokoj vám.*“ (Jan 20:19).

Také je psáno: „*A po osmi dnech opět učedníci jeho byli uvnitř, a Tomáš s nimi*“ (Jan 20:26). Pročpak přesně o týden později? Proč ne již po třech nebo pěti dnech? Jaká je to přednost, že nejsme vyučováni lidmi, ale Božím Slovem! Nejenom učedníci v Jeruzalémě tak byli Bohem vedeni, aby se shromažďovali prvního dne v týdnu, také Pavel, neboť je psáno: „*Tedy prvního dne po sobotě, když se učedníci sešli k lámání chleba...*“ (Sk.20:7). Je nádherné procházet Písmem pod vedením Ducha svatého! Pavel lámal chléb se svatými ve dni po sobotě; tím následoval příkladu Pána, který ho po vzkříšení z mrtvých poprvé lámal první den v týdnu v Emauzích. A my to slavíme v bohoslužbě, ať je to v sobotu nebo v neděli, dokud se On nevrátí (1.Kor.11:26).

Pokud Pavel veden Duchem svatým zdůraznil, že se shromáždili prvního dne po sobotě, má to obzvláštní význam. Vždyť by mohl prostě napsat: „*My jsme se shromáždili k lámání chleba*“, aniž by první den v týdnu zmiňoval. Také v tom je moudrost Boží ospravedlněna

v Jeho dětech. Jestliže se tedy ve dni po sobotě sejdeme k probírání Slova, společenství, modlitbě a lámání chleba, pak je to jistě v souladu s praxí Pána a apoštolů a tím ve vůli Boží. Mimochodem v prvních křesťanech hořel oheň Ducha tak mocně a Duch je obživoval, že se shromažďovali každého dne: „...a na každý den nepřestávali v chrámě a po domech učiti a zvěstovati Ježíše Krista.“ (Sk.5:42).

Že Pavel zvlášť zdůraznil první den v týdnu, vidíme také v tom, že scházení svatých k prvnímu dni nařídil: „V prvním dni týdnu odložte každý z vás něco stranou...“ (1.Kor.16:2). Nemůžeme jinak než věřit jak Písmo praví, totiž že každá věc má stát na dvou nebo třech svědcích. Věrný Pán se postaral o Svůj lid také v této záležitosti. Již ve Starém Zákoně vydal dispozice pro tento den. V 3.Moj.23:7 je psáno: „Dne prvního sbor svatý míti budete; žádného díla robotného nebudete dělati.“ V 10. a 11. verši se píše: „...a žíti budete obilí její, tedy přinesete snopek prvotiny žně vaší ke knězi... nazítří po sobotě obraceti jej bude kněz.“ Snopek prvotiny svázal kněz první den po sobotě. Jaký mocný odkaz v tom spočívá pro novozákonní sklizeň duší zástupu prvorozených!

Ten snopek kněz musel před Pánem svázat první den v týdnu. Lze snadno pochopit, co je míněno pojmem „svazovat“. Jednotlivá stébla se do sebe zaplétala, a tak z toho vznikl snop (Ž.126:5-6). Ježíš Kristus je „Prvotina“ a novozákonní církve je „zástup prvotiny“, totiž Jeho Tělo. Všechny údy jsou spojeny s Hlavou a mezi sebou. ON byl pšeničné Zrno, které padlo do země (Jan 12:24), a ti Jeho jsou zralá pšenice, která bude sklizena a sebrána do nebeských stodol (Mat.3:12).

Ve Starém Zákoně vázal snopek kněz. V Novém Zákoně je to Ježíš Kristus, Velekněz našeho vyznání, který váže ze Země vykoupený zástup prvotiny jako snopek prvotiny – v Něk jsme živi, hýbeme se a trváme (Sk.17:28).

Význam „prvního dne“ je jasný všem, pokud to jen chtějí vidět. „Počtete sobě také od prvního dne po sobotě,

ode dne, v němž jste obětovali snopek sem a tam obracení, (plných sedm téhodnů ať jest), až do prvního dne po sedmém téhodni..." (3.Moj.23:15-16). Těmito slovy je přesně popsáno naplnění prvotního ovoce Duchem svatým. Mělo uplynout 7x7, tedy čtyřicet devět dnů, ten následující den je letniční, totiž padesátý den. Přesně padesátého dne, potom co Kristus jako prvotina vítězně vstal z mrtvých, následovalo vylití Ducha svatého. Stalo se to v den, který následoval po sedmé sobotě. Tak již ve Starém Zákoně Bůh stanovil vzkříšení a vylití Ducha svatého na první den v týdnu.

Nejen vzkříšení, ale i vylití Ducha svatého nastalo podle Písma ve dni po sobotě. Kdo chce proti takovým jasným a pravým svědectvím Písma něco namítat? Kdo nevěří každému slovu tak jak je napsané, ale naopak se snaží výroky Písma přizpůsobit vlastním náhledům, ten Boží řeči neporozuměl. Každý, kdo celkové svědectví Písma potírá, ten nevěří tomu, co Slovo říká, ale vlastnímu výkladu.

Znamení šelmy

V mnoha společenstvích víry existuje učení, ve kterém se tvrdí, že všichni, kteří konají službu v neděli a ne v sobotu podle Zákona, patří antikristovi. Odvoláváním se na Zj.14:6-13 tvrdí: „Kdo koná bohoslužbu v neděli, má znamení šelmy a bude trýzněn po všechny věky.“ To je špatný, svévolný výklad, nejen proto, že je to falešné – neboť tam není nic psáno o neděli – ale také proto, že to odpoutává pozornost od toho, na čem vlastně záleží. Když se jedná o něco tak rozhodujícího jako znamení šelmy, a sice o přímé poznávací znamení antikrista, pak přece o to více musí být věnována pozornost všem místům, která o tom mluví, a uvedena na absolutně jednoho biblického jmenovatele. Každý svévolný výklad některého biblického místa je dílem nepřitele. Je zapotřebí zjevení pravého

významu, který vyplývá jen ze všech biblických míst, která k tomu náleží.

Zj.13:11-18 podává vysvětlení o události konečného času a také o tom, že se při znamení šelmy jedná o „počet člověka“ a ne o počet nějakého dne. Počet toho „supermuže“ byl dokonce vypočítán: 666. Od doby reformace bylo VICARIUS FILII DEI identifikováno a cíleně použito na papeže (Vicarius se latinsky píše VICARIVS a V = 5).

Neexistuje ani jediné biblické místo, které by říkalo, že kdo káže anebo se účastní bohoslužby v neděli, má znamení zvířete. Neexistuje ani jediné místo, které by i jen naznačovalo, že každý, kdo světi sobotu, má pečeť Boží, jak to někteří tvrdí. Jsou to lidská učení a skutečně zcela nebiblická. Boží pečeť je podle Písma dána opravdově věřícím skrze Ducha svatého (2.Kor.1:21-22; Ef.1:13; Ef.4:30).

Za údajný podklad pro argumenty je vybráno slovo z Dan.7:25. Ovšem je to vytrženo ze souvislosti, neboť to se vztahuje na stanovený konečný čas, ve kterém lid Izraelský po zrušení smlouvy (Dan.9:27), bude antikristovi vydán na tři a půl roku: „*A slova proti Nejvyššímu mluvíti bude, a svaté výsosti potře* (něm př. Bible: *svaté Nejvyššího bude potírat*); *nadto pomýšleti bude, aby proměnil časy i práva, když vydáni budou v ruku jeho, až do času, a časů, i do částky času*“ (něm př. Bible: *jeden rok, a dva roky a půl roku.*) (Dan.7:25). Daniel neviděl to, co se týkalo církve, nýbrž Izraele (Dan.10:14).

Musíme každý biblický text číst až do konce a ponechat ho v té souvislosti, kam opravdu patří. Kdo čte např. Dan.7:23-27, jasně vidí, že se jedná o poslední časový úsek 3 a 1/2 roku soužení, po kterém přijde království: „*Království i panství a důstojnost královská pode vším nebem dána bude lidu svatých výsostí...*“ (v.27). S ohledem na časové období pro Izrael, ve kterém také jde o znamení šelmy, je řečeno: „*Tu je trpělivost svatých, tu*

jsou ti, kteří ostříhají přikázání Božích a víry Ježíšovy. I slyšel jsem hlas s nebe ke mně řkoucí: Piš: Blahoslavení jsou od této chvíle mrtví, kteří v Pánu umírají. Duch zajisté dí jim, aby odpočinuli od prací svých, skutkové pak jejich jdou za nimi.“ (Zj.14:12-13).

Tvrzení, že neděle zavedl katolický kostel, není pravdivé. První den v týdnu byl dnem shromáždění již za dnů našeho vzkříšeného Pána a apoštolů a právě tak věřících v původním křesťanství. Označení „neděle – der Sonntag“ (něm.: „den slunce“) je pohanského původu, význam jména pro první den je sice nebiblický, ale ne ten den samotný. Je pravda, že nenávisť vznikajícího říšského kostela v třetím století proti Židům byla tak velká, že Židy nakonec prokleli jako Kristovy vrahy a zavrhli spolu se sobotou. Roku 321, ještě dříve než říšský kostel existoval jako organizace, vydal císař Konstantin dekret, v němž Židům zakázal zachovávat sobotu a nařídil neděli jako den modlitby. Neděle jako den modlitby byla závazně zavedena pro všechny obyvatele v Římské říši. Takže starozákonnímu Božímu lidu vzali Bohem samotným nařízenou sobotu a uvrhli jej do výčitek svědomí, byl vystaven pronásledování, vyhnání a dokonce smrti. Toto nařízení ovšem jde na vrub činnosti náboženských mužů kostela a je absolutně zavrženíhodné. Na druhé straně nikdo nemá právo novozákonní církvi vyčítat sobotu. Nejsme přece povinni zachovávat sobotu ani neděli, ale byli jsme omilostněni a žijeme ve svobodě dětí Božích.

Také ten, kdo sobotu prohlašuje za „den Páně“, je duchovně slepý. Ve Starém a Novém Zákoně je „den Páně“ mnohokrát popsán (Joel 2:31; Sk.2:20 aj.). Tak je řečeno, že slunce se obrátí v tmu a měsíc v krev, než přijde „den Páně“. „Den Páně“ přijde jako zloděj v noci (1.Tes.5:1-3 aj.). To na tento den se vztahuje Zj.1:10, nikoliv na neděli. Jan neviděl na ostrově Patmos, co se stane v některou neděli, ale to, co se bude dít v „den Páně“, jak je to popsáno v následujících kapitolách.

Velikou pozornost si zaslouží fakt, že Bůh nechtěl udělat z národů židovské křesťany, nýbrž děti Boží, které jsou vedeny Duchem Božím. Přirozeně by také nikdo neměl usilovat dělat z Židů pohanské křesťany. Vlastně neexistují ani „židovští křesťané“, ani „pohanští křesťané“ – existují pouze biblicky věřící z Židů a pohanů, kteří jsou znovuzrozeni a stali se dětmi Božími. Všecko musí být ponecháno v Božím pořádku.

Ti, co slaví sobotu jako Bohem zavedený den a míní to vážně a upřímně, se přesto drží pouhé litery zákona, a nemají zjevení o vlastním odpočinutí, které je z milosti dáno lidu Božímu.

Máme naději, že všichni rozumí tomu, co zde bylo v krátkosti podáno. Nikdo by se také neměl opovážovat učit (Jak.3:1). Ve Svě církvi si Bůh sám ustanovil apoštoly, proroky a učitele (1.Kor.12:28; Ef.4:11), kteří dnes učí přesně to, co se učilo v původním křesťanství. V Písmu je každé biblické téma dostatečně probráno. Pavel o sobě mohl říci, že byl ustanoven učitelem (1.Tim.2:7; 2.Tim.1:11). Právě tak víme, že všichni praví Boží služebníci zvěstovali učení apoštolů podle Písma, jak to bylo nařízeno novozákonní církvi. Každý by se měl držet toho, co je v Písmu jasně a pravdivě zanecháno a každý výklad zapomenout. Blaze tomu zvěstovateli, který Slovo Pravdy správně dělí a všem, kteří tomu správně věří!

Až do vydání Zákona byl čas bez soboty. Byl čas Izraele se sobotou. Nyní se nacházíme v časovém období církve, potom bude následovat královská vláda v Tisíciletém království. Bůh ten Pán nechť daruje milost, aby učil jenom ten, kdo byl sám Bohem vyučen a mluvil jen ten, ke komu mluvil Pán skrze Svě Slovo, ono jediné dává jasno. Nechť všichni slyší jen to, co Duch Boží skrze Boží Slovo říká.

I když Bible mluví o nějakém tématu tak jasně, přesto nevystačí litera, vše musí být vždycky zjeveno skrze Ducha. Nemá vůbec žádný smysl, marnit čas

argumentováním a diskusemi. Kdo se nedá poučit Slovem, zůstane nepoučitelným. My jen můžeme říci: Izrael jako Boží lid Starého Zákona nechť činí to, co mu Bůh řekl. Boží lid Nové Smlouvy, nechť činí, co je pro nás ve Slově zanecháno od založení novozákonní církve. Požehnán buď lid Izraele a požehnána buď církev z národů ve jménu Pána Ježíše Krista! Amen.